

MAGYAR KURIR

Bétsből, Mártzius' 13-dikán 1818.

Prusszia.

A' Berlini újságlevelekben Mártz. 3-dikán írják, hogy az azt megelőzőt vasárnapon Svetziai Kamarás úr és Brigadéros Generalis Bergenstöhle a' Ktrályhoz különös audientziára botsáttatván ő Felségének a' XIII-dik Károly Király' meghalálózásáról 's a' most Országló Királynak Károly János ő Felségének a' thronusra lett üléséről, hivatalszerént való jelentést tett; 's mindjárt ő utánna Báró Taube is benyújtotta, mint a' Svetziai új Királytól a' Prusszus Udvarhoz rendeltetett rendkívül való Követ és tellyes hatalmú Minister a' maga új meghatalmazó levelét. — (Minden Uralkodó Udvarokhoz ilyen hivatalszerént való jelentéseket küldött a' Svetziai új Király az előtte volt Királynak meghalálózásáról 's a' maga thronusra lett üléséről.)

Svetzia.

A' meghalt Király Rosersberg nevű urodalmához tartozó jószágain kívül, minden drágaságait, köveit 's gyöngyeit 's egyéb efféléit a' maga özvegyének testálta, oly határozással, hogy ennek meghalálózása után mind ezek a' Koronára szálljanak. — Azt is meghagyta Testamentumában, hogy az érette való Udvari gyász tsak három hónapokig tartson 's a' theatromok hat hetek múlva kinyittassanak. — Az új Király, nagyon szomorkodik az öreg Királynak, kit mint valóságos atyját úgy tisztelt és szeretett,

halálán. — Feleségének Frantziaországból való megérkezését várja ő Felsége.

Lengyel Ország.

Prágának Warschau külső városának választó jussal bíró tagjai a' jövő Dietára nézve gyűlést tartván, Konstantinus Orosz Nagy Hertzeget, 6 ellen 103 voksokkal, Országgyűlési Követnek választották.

Hertzeg Jablonovsky Antal Warschauból Helvétziába Solothurnba küldetett, hogy a' Generalis Kosciński' holt testét, onnét hozza-el hazájába örök nyugalomra.

Orosz Birodalom.

A' Császár, ki is kevés időre Moskauból Petersburgba vissza tért vala, oda Febr. 8-dikán ismét vissza indult. Míg Petersburgban tartózkodott, gyakran dolgoztak ő Felségével a' Ministerek, változtatva, most egygyik majd másik. Majd minden nap' nagy ebéd volt ő Felségénél, melyre valamint a' Ministerek, úgy számos főbb rangú katona tisztek meghivattattak. Ott evett Febr. 6-dikán az Anglus Követ Lord Cathcart is, a' ki Moskauból oda vissza érkezett vala. — A' Császár Mártziusban Moskauból Warschauba szándékozott útját venni.

Frantzia Ország.

A' Londoni Kurir szerént (valami Párisi magános levél után) Lord Wellington azt az embert, a' ki reá lőtt, olyan jól látta, hogy még azt is megjegyezte, hogy nagy hajuszsza volt. Erre nézve számos fél zsóldon lévő 's addig

Párisban tartózkodott katonatisztek parantsolatot kaptak az onnét való eltávozásra; némelyek pedig szoros vigyázat alatt tartatnak. Néhány emberek, kik a' bünöst a' lövés után üzőbe vették, azt beszéllik, hogy ők láttak, hogy a' Magdalen a nevű utza felé szaladván a' 11-dik számú házba bement, 's az ajtó utánna bezáródott, 's a' többi. Ez egy nagyon gyanus háznak tartatik lenni: kár, hogy azok, kik ezt a' gonosz embert oda beszaladni látták, nem elébb hanem csak más nap' reggel tettek a' dolog felől jelentést a' politziai előjáróknál. — Ugyan csak ez a' Londoni Ministeriális Kurir a' Párisi újságlevelektől némelly tekintetben különbözőleg beszél elő egy más magános levelezője után ugyan ezen történetet: — Azt mondja p. o. hogy mikor a' Lord a' theatrombol hazafelé menvén az utzán a' hintók tolongása miatt némelly helyeken ő is megállapodott volna, már ekkor is vették észre, hogy egy gonosz ember a' Lord hintójához közelitni iparkodik. — Továbbá (mond ez a' tudósító) oly pontos erányozással tette a' gonosz ember a' lövést, hogy az egygyik golyobis a' hintó' ablakát össze törte, melly szerént nem egyébnek lehet a' Lordnak épségben való maradását tulajdonítani, hanem csak, hogy éppen akkor nem volt a' hintó' ablaka lebotsátva, pedig csak éppen abban a' szempillantásban húzta vala azt fel a' Lord' Adjutánsa, a' ki vélla a' hintóban ült, úgy hogy még a' kezit se vette volt el rólla, mikor a' lövés esett.

* * *

A' rekrutázást illető törvényjavallást, melly a' követek' kamarájában hosszas vetekedés után, némelly változásokkal mint törvény meghatározottat, a' Király megerössítés végett a' Pairek' kamarájához is elküldvén 's ez azt megvizsgálás végett biztosság elejébe adván, ezen biztosságnak vélekedését Marschal Macdo-

nald, mint a' biztosság' szószollója, Febr. 24-dikén a' Pairek' gyűlése elejébe terjesztette. A' biztosság vélekedése abban áll, hogy meg kell erősíteni a' jóvállott törvényt, ezen két változtatással — *először*; a' Veteránus katonák, ha feleségesek, vagy a' katonaságból végképpen elbotsáttattak, ne kényszerítessenek arra, hogy a' tartalék armádánál szolgáljanak; *másodszor*, a' katona tisztségek csak egy harmad részint töltessenek-be a' szolgálatnak régibbsége szerént. A' nevezett Marschal gyökeres beszéd által jóvállotta a' törvénynek megerössítetését: azonban 36 Pairek irták-fel neveiket, a' kik ellene vagy mellette beszélteni kívánnak. A' Marschal beszédjéből az itt következő nevezetesebb gondolatokat szemelték-ki az újságlevelek: —

„Uraim! egy társaságnak, a' melly magát a' törvények oltalma alatt nemzeté formálta, első szüksége az, hogy a' külső bátorságról gondoskodjék. A' minden dolgok' kormányozója csak az erőt rendelte az erőnek visszaverésére, 's valamelly Státusra csak úgy ügyelnek, ha látják, hogy hatalmas seregek fegyverei által védelmeztetik. Erő nélkül nem várhatunk sem tsendességet, sem bátorságot, sem igazságot. De távol légyen hogy én itt az erőn azt a' vak hatalmat értsem, melly csak azért áll fel, hogy mást megtámadjon, 's azért támad meg, hogy rontson; ez oly ostor, mellyet az egek csak a' magok haragjának napján botsátanak ki; én olyan hatalmat értek, a' melly tiszta forrásból veszi eredetét 's a' népeknek az ő megtartatásokra van határozottatva. Ha mind ezek így vannak, itt elő sem fordulhat az a' kérdés, hogy van-e Frantziaországnak szüksége armádára? hanem csak, hogy miképpen kelljen azt felállítani, telyes számra pótolni, és formálni. A' ti biztóságtok a' főbb dolgokra nézve helybehagyja a' jóvállott törvényt, nem azért, mint ha

abban ezen tárgynak minden szükséges princípiumai kimerítetve volnának, hanem csak azért, hogy néhány effélék meg vagynak benne, 's a' mi hálaadással való fogadásunkat minden dolog megérdemli, a' mi valami jobbra vezérel bennünket.“

— Ezeknek előrevaló botsátása után fevette rendre az Orátor a' jóvallott törvénynek minden tziikkelyeit. Azt az állást tette beszédjének sarkolatos fundamentomává, hogy a' Státusokban egygyenyegygyen mindeneknek köz kötelessége legyen a' hazát, ha annak bátorsága kívülről vagy belőlről veszedelemmel fenyegettetik, önnön személyek szerént oltalmazni: — „Ezen értelemhen erősíthetjük, úgy mond, hogy minden ember katonának születtetik, hogy a' haza védelmezésére való köteleztetés, oly alkú, mellyet minden ember köt ö velle, 's a' melly azonnal kötelező erejűvé lesz, mihelyest a' természet a' férjfiuban az ő testi erejének kifejtését elvégezte. A' régi Státusok ennél egyéb princípiumot seregeiknek rekrutázására nem esmerék, 's az újabbak is ennek hodoltak legalább annyiban a' mennyiben életbéli állapotjok tulajdonsága megengedhette, és ha szintén későbbre a' gazdag és hatalmas városok magokat a' személyes szolgálat alól megvásárlották, 's a' hadi tűznek lassanként való kialvásával, az értékes polgárok a' magok fiajikat ezen kötelesség alól pénzel kiszabadítani iparkodtak is: tsekugyan maga ez a' princípium még is minden Európai Státusokban tovább törtött, mint minden időkbéli változások. Prusziában minden férjfiú katoná; az Oroszhirodalomban mindenek köteleztetnek a' személyes szolgálatra, csak a' kereskedő rendek engedtetett valami kivétel; Austriában is kisedés által pótoltnak-ki a' seregek; minden szomszédaink az egész egyéb Európával egygyütt majd csak ezt a' príncipiumpiumot követik. Anglia, melly a' ma-

ga törvényeinek nagy jóságáért szüntelenül ditsértetik, de a' melynek talám nem soká magának is oka leszen arra, hogy a' miéinken bámuljon, csak egyedül az a' Státus, melly az önként való verbuálásbéli hizontalan és sokféle változásoknak kitétetett módot megtartotta. De minémű zürzavarok között szemléli is lenni ezen ország magát mindannyiszor, mihelyest armádáját hadi lábra állítani akarja? A' világnak egygyik végétől fogva a' másikig küldi a' pénzt, hogy hazaoltalmazokat kapjon érette. Az egész száraz földhöz hozzá folyamodik: 's végre ha így sem vásárolhat annyi embert össze, a' mennyire szüksége van, akkor az utolsó eszközhöz az erőszakos fogdosáshoz nyúl, 's az ő úgynevezett népsajtólása (presse) segedelmével minden embert, honnyit, idegent, elragadoz és katonává teszen. Minket hatalmas Státusok, hadakozáshoz értő Monárkhiák vesznek körül: tehát tulajdon és mozgó erőre van szükségünk, ha azt nem akarjuk, hogy az idegenek minket is magokkal egygyütt ne ragadjanak.“ —

„Mit várhatnánk, Uraim, egy emberek' seprejéből álló armádatól, mellyet soha nem egyéb hanem csak a' büntétel, inség, feslettség, 's kétségbeesés gyűjthetnének össze zászlóink alatt? Számot tarthat-é veszedelem' napján az ily oltalmazókhöz a' tronus? Lelkesithet-é egy ilyen armádat valamelly felső érzékenység? Tekintsétek meg mi lett a' mi eddig való szabad verbuálással gyűjtött seregeinkből. A' Királyi testörző seregeknek két tized részét el kellett kergetnünk, 's alig valának minden plántatartományi Batalionaink elégségesek arra, hogy mind azokat a' katonáinkat befogadhassák, kiket büntetésből hozzájuk küldöttünk. Azon 900 büntető ítéletek közzül, mellyeket a' hadi ítélőszék két esztendőnek lefolyta alatt kimondott, legalább

is 850 az így verbuált katonákat ille-
te. —

„Hogy a' ti biztosságtok, Uraim, a' jo-
vallott törvényen azt a' változtatást tétetni
kivánnya, hogy a' fő tisztségeknek tsak két
harmadrésze adattaasék a' szolgálatnak
régibbsége szerént: ez által oda tzelez,
hogy a' ditsösségre vágyakodóknak is sza-
bad pályafutás' útját hagyjon-fenn az ár-
máda' és Státus' javára; mert tudnivaló
az, hogy az, a' kielőre kiszámlálja azt, hogy
melyik esztendőben fog eljutni ez vagy
amaz tiszti póltzra, bizonnyal nem tse-
lekszik többet annál a' mivel tartozik,
holott pedig a' katonai szolgálat annál
ditsösségesebb, mennél többet tesz' a'
katona olyant, a' mit nem a' tsupa köte-
lesség kíván tőlle. —

„Ily princzipiumok szerént minden-
kor kevélysége fog a' Frantzia katona
lenni a' maga népének. Mondjuk ki nyil-
vánsággal, Uraim! hogy a' Frantzia se-
regekben a' revolútziónak zivatarai kö-
zött egy oly princzipium fejtődött-ki,
melynek következései lettek azok a' fé-
nyes vitézségek és nagy tálentumok, mel-
lyek még ma is Európa' tsudálkozásának
tárgyai — tudniüllik az a' princzipium,
hogy ki ki személyes szolgálatot tegyen
és a' legnagyobb katonai rangokra való
léphetésnek útja mindenek előtt nyilva
legyen. Ezek azok a' két gazdag bányák,
mellyekből mind azok a' nagy tettek
szármozássokat vették, mellyekkel Fran-
tziaország kevély. Azon princzipiumok,
mellyeket mi most táborainkra nézve
meghatározni akarunk, sem nekünk sem
szomszédainknak fejekbe nem üthetnek
szeget. Nékünk az egész világgal békes-
ségünk van, 's thrónusunkon bölts mér-
sékletség lakozlk. De azonban, hogy
néki eltökélt szándéka tiszteletben tar-
tani az idegen Koronák' függetlenségét,
ő is megkívánhatja ám igaz jussal, hogy
ezek se' sértsék-meg az övét. Midőn mi

thrónusunk' oltalmazási systámájának fun-
damentumát szélesitjük, tsak az ő nemes
és szabad gondolkodással való tzelezásait
segitjük elő.“

Északi Amérika.

A' kik a' történeteknek egymásbol
való folyását, kifejtődését, figyelemmel
szemlélik, a' kik 1783-ban újságleveleket
olvastak 's azolta is újságokat olvasnak,
vagy a' kik ha akkor azokat még nem
olvasták is de azolta az új Historiai irók'
munkáiból megolvasták, nem sajnál-
hatnak most néhány szempillantatotat
fordítani az itt következő beszédre is.
Mikor a' mostani Elölülő Monro é
nem rég' a' Congrészsus' üléseit egy be-
széd által, mellyet az ő Titoknokja olva-
sott-fel, kinyitotta volna, mindjárt után-
na a' képviselő gyűlés' Clay nevű Ora-
tora állott-fel, 's mondotta-el ezen beszé-
det: —“

„Polgártársaim, kiket a' nép' vá-
lasztása 's bizodalma azon nagy méltó-
ságra hívott, hogy Szövetségünk külömb-
külömb részeinek képét ezen közönséges
Congrészsusban viseljétek! Bizonnyal
egy sints' köztünk olyan, ki az Elölülő-
nek beszédét azzal az eleven érzékeny-
séggel és elragadtatással ne' halgatta
volna, melly a' hazafit lelkesíti. Hogy
Köztársaságunk boldog' állapotjának raj-
zolatja egész belső módon által járjon
bennünket, nem kell egyéb, hanem tsak
hogy körül nézzünk, 's a' Státusok' és
népek' állapotját, a' világnak azon ré-
szében a' hol mi lakunk, és a' többiek-
ben, megtekintsük. Ezeknek tsak felső
szinüleg való összehasonlítása is meg-
erössithet beennünket azon meggyöződés-
ben, hogy egy szabad Amériki ember-
nek sem juthat eszébe az, hogy szép
és kedves hazáját e' széles világon akár
melly mással feltserélje. A' világon leg-
szabadabb Constitútzióval élünk függet-

lentül és boldogságban; oly Constitúcióval, a' melly valami önnkénynek vagy erőszakos uralkodásnak tsak az árnyékát sem esmeri, 's oly törvényeknek oltalma alatt, mellyeket, minthogy az okossággal 's égygyenégygyen minden embereknek éppen úgy, mint a' közönségnek (egyetemnek) jóvával megégygyeznek, ezért az emberiség' pallérozódásának állapotjával össze illenek 's a' néptől tiszteletben tartatnak. A' földnek mellyik nemzete mondhatná ezt el ily mértékben magáról? Szélesen kiterjedő vidékeinket a' természet oly gazdagon megáldotta, hogy a' mi az életnek fenntartására, könnyebbítettésére, 's kellemetesítettésére kívántatik, az, nem tsak minden lakosainknak számára véghetetlen bőséggel terem, de sok más millióknak is juttathatna elegendő eleséget 's módot a' megélésre. A' szabadsággal való telyes éléssel, melly a' földi lételnek leirhatatlan kellemetességet ad, népünk' száma sebesebb lépésekkel nevededik, mint e' világnak akármelly más vidékein: azonközben, mennél jobban népesedik tsudára méltó termékenységű hazánk, ánnál igézőbbé válik annak szépsége a' mivelés' külömbkülömbfélesége 's lakosaink' munkássága által, melly a' szabad ember' tulajdonsága. A' földnek mellyik vidékéről mondhatnánk valami ehez hasonlót? Keresményi szorgalmatoskodásunk előfelé való haladása bámulással tölt el bennünket: de a' mellynek származási okát könnyű leszen megmagyarázni, ha azt meggondoljuk, hogy az emberi iparkodás nállunk semmi efféle akadályokra nem talál, mint a' mellyekkel más országokban tusakodni kéntelenítettik. Az egész Európai szárazon a' fábrák' és kézmívhelyek' virágzásának hervadását illető panasz ekbózik vissza: Amérikában mind újabb meg újabb efféle intézetek állanak elő, mellyek igen gyakran

kevés idő alatt tökéletesekké lesznek és virágzásra jutnak, 's melly nagyon szembetünő tünemény ez abban az országban, a' hol a' mezei munkának kellemetessége majd minden kezeket elfoglal és még millióknak dolgot adhatna! Másnt minden a' kereskedés' tsatornáinak bedugulásáért való panasz hallatik: ezek Amérikában esztendőről esztendőre szélesednek. Az alatt hogy az Egygyesült Státusok' belső kereskedése szemlátomást sikeresedik, a' világgal való kereskedés, mellyet tengeri kereskedő piatzaink (városaink) üznek, naponként fontosodik. Európának kereskedéstüző és tengerenevező nemzeteit már sok nagy piatzokról kinyomtuk, és sok Európai kereskedő házak tökepenzeikkel egyetemben a' mi kereskedő városainkban kezdettek megnyomulni, hogy önnönmagok javára 's a' mi hasznunkra is azon kedvező közösülés tsatornáit használhassák, mellyeknek a' gondviselés Amérikát birtokosává tette. Már nem meszsze lenni képzelhetjük azt az időt, a' midőn véllünk hajójainknak sokságára és tapasztalt tengeri embereinkre való tekintetben, egy más nemzet sem vetélkedhetik; 's a' minek nekünk tulajdon megnyugtattatásunkra szolgálni, 's Egygyesült Státusainkat különös örömmel lelkesíteni kell, az, ez a' népek' historiájában oly ritka 's oly rendkívül való körülállás, hogy Európa irigység 's boldogságféltés nélkül várja annak a' ditsösséges időszakasznak elközelgetését, mellyel a' tengerek' szabadsága oly szorosán összetsatoltatva van; mert ugyan is naponként inkábbinkább kezdi kimutatni magát az a' felséges játékrész (Rolle) mellynek a' világ' théátromán való jádzására a' sors és természet Amérikát határozták. És pedig, mi nem hadi erőszakos tselekedetek által gyarapítjuk hatalmunkat és tekintetünket a' pallérozott nemzetek' sorában; az egész világgal va-

lóbékességben lépünk-fel a' nagyságra. A' régi világnak sok [országai]ban azon vallási üldözés' helyébe, melly a' régibb időszakokban az emberiséget oly sokszor részekre szaggatta 's öszszemartzogotta, most a' politikai üldözésnek lelke állott-fel. Az új világban most engesztelődnek egymás eránt a' hazai szeretethen, 's ő most ekképpen mind azoknak, kiket a' részrehajlás üldöz, tsendes menedék helyül szolgál. Fogadjunk-be hozzánk szeretettel 's vendégek eránt tartozó barátsággal minden nállunk oltalmatkereső idegeneket! Találjunk kevélységre való okot abban, hogy sok szerentsetleneknek új és boldogabb hazát adhatunk! Midőn én ezen alkalmatossággal szövetségi köztársaságunk' boldogsága eránt való legforróbb ohajtásaimat ki nyilatkoztatom, az az örömöm is van egyszersmind, hogy ezen ohajtásokban ezen egész tiszteletreméltó gyülekezetet részsülni szemlélem. Ne távozzék-el eből a' felséges Congreszsusbol az az egyesség soha, a' melly most mi köztünk uralkodik!"

Jóniai Szigetek.

Ide teszünk még némelly nevezetesebb tikkelyeket a' Jóniai szigetek köztársaságának a' Nagy Britanniai Királytól mint annak Protektorától adatott Constitútziónjából: —

„A' Szenátus azzal az elsőségi jussal bir, hogy ő terjeszt törvényjavallásokat a' törvényhozó gyűlés' elejébe. Minden efféle javallást a' vokok' többsége teszen törvénnyé, ha azt az Anglus Biztos megerössíti, 's az Anglus Király különös parantsolat által vissza nem veti. A' Szenátus belső elintéztetését illető rendelésekre nézve is megkivántatik az Anglus Biztos' helybehagyása. A' törvényhozó gyűlés a' maga előlülőjével egygyütt 40 tagokból áll. A' szigeteknek mindeniknek különkülön magának is leszen Országlószeke, melynek feje mindenütt egyegy

Régens leszen, ki a' fenn leirt Szenátus nevében gyakorolja az alattalévő szigeten a' végrehajtó hatalmat. Az Anglus Biztos minden szigeten rendel maga helyett egyegy Helytartót, Anglust akár Jóniai embert. A' szigetekben lévő Régenseknek semmi határozásaik (Aktáik) nem érnek semmit, ha az eredeti Áktán a' nap (dátum), a' Titoknok' neve, 's az Anglus Biztos Lord Helytartójának Viditje nem találtatnak. Ez a' Helytartó azzal a' hatalommal is bir, hogy a' saigeten akármelyik titztviselőt felfüggesztheti hivatalában. A' papi dolgok' elintéztetése még most nem határoztatik-meg végképpen, addig, míg magát azeránt a' Felsőges Protektor ki nem nyilatkoztatja. A' törvénytevő hatalmat mindenik szigeten három féle ítélőszékek gyakorolják, úgy mint: egy polgári, egy nagyobb bűnök-re ügyelő (Criminalis) 's egy kereskedői ítélőszék. Mindenütt leszen egy Apellatorium is. Apróbb perlekedéseknek eligazítására Békebirák rendeltetnek. A' Szenátus' lakóhelyén leszen egy fő Itélőszék. A' szigetek' feljebb leirt háromféle ítélőszékeknek tagjait a' Szenátus nevezi, 's az Anglus Biztos erössíti-meg. A' fő Kintsmester' kineveztetése 's megerössítettése is az Anglus Biztostól függ, a' szigetek' Kintsmesterekéi pedig a' fő Kintsmestertől. Korfú szigetén a' nyomtatásra nézve egy közönséges tisztikar állittatik-fel, a' melly, 's átaljában az egész nyomtatás' dolga, a' Szenátus, 's a' Biztos Lord igazgatások 's a' Titoknok felvigyázása alatt leszen, kiknek helybehagyása nélkül nyomtató mívhelyet felállítani szabad sohol nem leszen.

H a y t i.

A' Cap Henry városabéli újságbau a' múlt Dec. 20-dikán ilyen rendelés jöttki: — „Isten' kegyelméből és az Ország Constitútziónja által, Mi Henrik, Hay-

ti' Királya, külső Ministerünknek azon feladására, hogy ide még most is érkeznek oly levelek és hajók, a' mellyek St. Domingóba (és nem Haytibe) vagynak útasittatva; 's megfontolván, hogy valamint az Ország Constitutziója úgy egyéb rendelkezéseink által is megparantsoltatott, hogy a' St. Domingó nevezet, a' melly nekünk tsak a' régi rabszolgaságot, 's az idegen uralkodást juttathatja eszünkbe; végre azt is megfontolván, hogy valamint népünk' függetlenségének megsértődésére úgy Királyi thrónusunknak is megbántatására szolgálna, ha az említett gyűlölséges nevezet tovább is fennmaradna; mind ezekhezképpest, minekutána Státustanátsunkat meghalgattuk volna, meghatároztuk és határozzuk, mint következik: — 1) Országunkba többé semmi olyan levél be ne botsáttassék és senkitől el ne fogadtassék, mellyen ezen útasítások találtatnak: St. Domingó, Cap François, 's több ilyenek. — 2) Semmi olyan hajó, akármelly nemzetlől való legyen 's akármelly zászlóval evezzen, be ne botsáttassék Cap Henrynek kikötőhelyébe vagy tsak az öbölben is ki ne vesse vasmatskáját, ha a' Kapitányának vagy Patronusának passusán St. Domingóba szolló útasítás találtatik. — 3) Ezen rendelkezésnek általhágóji a' törvények szerént büntetessenek. — 4) A' mi külső dolgokra, tengeri állapotunkra, 's törvénytételre ügyelő Ministereinkre bizattatik, hogy ezen végzést, mindenik a' mennyiben ötöt illeti, végrehajtassa. Költ a' mi Királyi palotánkban, Dec. 1-ső napján a' Kristusnak 1817-dik esztendejében.

„Henrik.

„Limonade, Minister.

Béts.

Felséges Urunknak egy igen hűséges 's a' Diplomatikai szolgálatban legidősebb szolgája Báró Lebzeltern Ádám, Szent István Magyar Királyi Rendjének

Commandátori keresztese, a' Portugallus Udvarnál volt rendkívül való Cs. K. Követ 's telyes hatalmú Minister, Lisbonában, a' mult Januárius' 10-dik napján meghalt. Bétses élete' pályafutását nem kevésse nevezetesíti az a' környülállás, hogy azon 60 esztendőkből, mellyek alatt szolgált, 58 esztendőt (melly talám majd tsak egy példa) mind idegen országokon, 's ezek közzül is 49-tet azon egy helyen tudniillik a' Lisbonai követségi helyen töltött-el. Szolgálatját az Udvari Státus Titkos Cancellariánál 1758-ban kezdette; onnét 1762-tőben Madridba a' Cs. K. Követséghez küldetett Titoknoki hivatalra; 1769-ben mint Követségi Agens Lisbonába rendeltetett, a' hol nem soká Követi rangra lépvén azt egész haláláig, valamint Felséges Udvarának úgy a' Portugallus Udvarnak is különös megalégedésekkel folytatta; 's nagy tiszteletben tartatott és becsültetett. — (Ezen nevezetes urnak haláláról való tudósítást még egyszer nem ok nélkül iktattuk ide egész voltaképpen.)

* * *

Ő Cs. Kir. Felsége, eddig Erdélyi Királyi Udvari Agens egyszersmind Magyar Országi Királyi Udvari és Törvényes Prokurátor Tek. *Udvarnok* Lajos urat, érdemeire 's tehetségeire való tekintetből, a' Magyar Országi Felséges Udvari Cancellariánál is valóságos Udvari Agensé kinevezni, kegyelmesen méltóztatott.

* * *

Gróf Buol-Schauenstein úr Ő Excellentiája a' Német Szövetségénél Austria részéről való Elölülő Követ, a' Husvéti nyúgvó napoknak elközelítésekkel, külső dolgokra ügyelő Minister Metternich Ő Hertzegségétől különös Kurir által meghivattatván, tegnap Bétsbe megérkezett.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Budai újságban ezeket olvassuk: — Minthogy itt a' szomszéd vidékeken veszedelmes ragadó himlő kezdett uralkodni, erre nézve a' Palatinus ö Cs. Fő Hertzegsége gyermekeibe István Fő Hertzegbe és Hermine Fő Hertzegasszonyba, Fő Orvos Doktor Pfisterer úr az oltalmazó himlőt e' hónapnak 3-dikán keoltotta. Ezen kisdedeknek folytában jó egészsége jár.

* * *

Császár és Király ö Felsége, Fő Tisztelendő Pauer József urat, a' Cs. K. seregkeél Apostoli Vicariust, Esztergomi Káptalanbéli Kanonokká kinevezni, kegyelmesen méltóztatott.

* * *

Felséges Urunk' születése' ditsösséges napjának idvességes ájzatosságok, nagy Misék, egyházi beszédek, fegyveres polgárok tisztelkedése, lövöldözések, világosítások 's a' szív örvendezésének egyéb módokon való kiöntése által lett meginnepeltetéséről, igen szép de oly sok tudósításokat olvastunk azokon kívül is, mellyeket a' M. Kurirban kiadtunk, hogy mind kiadnunk leveleinknek szűkvolta miatt lehetetlen. Tehát a' most említett ájzatosságokon 's örvendezés nyilatkoztatásain kívül csak azokat a' megjegyzésméltóbb környülállásokat említjük meg,

a' mellyek nem mindenütt azon egyformasággal mentek véghez: —

Aradon a' nemes megye Első Alispánya T. Kováts Nep. János úr, az Arad városában és ahoz közel lakó földes uraságokat, úgy szintén ezen népes városban minden tisztviselőket, Camerális, só-tiszt és só-szállítató urakat, 's a' városi Gynnasiumnak és Oláh institútumnak Elöljáróit, különös meghívó levele által a' Vármegye' házához özsze gyűjtötte, ott rövid de érzékeny beszéddel Felséges Urunk 50. dik ditsösséges uralkodásának pedig 26 dik esztendejébe való belépését előadta, 's öhajtasát, hogy uralkodásának esztendeji még sokra szaporodjanak buzgóan kifejezte, 's végre az egész ajtatos uri sereget szép rendel a' T. Minorita Atyák' templomába istentiszteletre vezérlette. — Estve Theátrumi játék volt, mellyben a' Jó Fejedelemnek képe felségessen kivilágosított, 's az Isten Tarts-meg Ferentz Királyt elénekeltetett. — (A' többi a' jövő árkusban következik).

* * *

Az időjárást a' mi illeti, a' Magyar két hazából is oly tudósításokat olvastunk, hogy a' Februarius sok kellemetes napokkal kedveskedett. Itt Austriában a' Mártzius néhány essős, híves, és így a' sétálóknak kedvetlen, de a' mezőnek kedvező napokkal szolgált még eddig. Jó esztendővel biztatnak az újságlevelek.

8242 forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Mártz. 10-dikén 286 $\frac{5}{8}$ — 11-dikén 284 $\frac{1}{8}$ — 12-dikén 282 $\frac{7}{8}$ — forintot.